

Kỹ thuật nuôi Dê nhốt chuồng – nhanh lớn – ít bệnh tật

Dê là loại thực phẩm chứa nhiều chất dinh dưỡng, có hàm lượng đạm cao. Thị trường tiêu thụ rộng lớn kéo theo nghề nuôi dê ngày càng phát triển. Kỹ thuật nuôi dê không khó, chỉ cần bỏ tâm huyết quan tâm đến đàn dê thì bà con sẽ được trả công xứng đáng.

1. Chuẩn bị trước khi nuôi dê thịt

1.1 Có những giống dê nào

Trước khi bắt tay vào nuôi dê, cần tìm hiểu có những giống dê nào trên thị trường. Hiện nay, có 2 giống dê được nhiều địa phương lựa chọn chăn nuôi là dê Bách Thảo và dê Boer. Mỗi giống có những ưu nhược điểm, và phù hợp với từng vùng riêng.

Giống dê Boer

Dê Boer hay còn gọi là Dê Nam Phi, có nguồn gốc từ Nam Phi du nhập vào nước ta. Đặc điểm của loài dê này là lớn rất nhanh, cho lượng thịt lớn, đồng thời thịt chứa lượng mỡ cao. Trung bình, một con dê Boer trưởng thành nặng khoảng 100kg và cho ra hơn 40kg thịt.

Một đặc tính nữa của loại dê này là mắn đẻ và nuôi con khá giỏi. Dê cái động dục lần đầu tiên từ khi 5-7 tháng tuổi. Tuy nhiên, để phối giống phải chờ đến khoảng 15 tháng tuổi, lúc này trọng lượng của dê cái khoảng 30-40kg. Chu kỳ động dục kéo dài khoảng 18-21 ngày.

Thời gian mang thai từ 145 – 155 ngày. Lần đầu tiên thường sinh 1 con, những lần sau sinh khoảng 2-3 con tùy theo. Trung bình trong 1 đàn, 1 con dê đực có thể quản lý và phối giống 25-30 con dê cái.

Giống dê Bách Thảo

Dê Bách Thảo được cho là có nguồn gốc từ tỉnh Ninh Thuận. Là loài dê thuần Việt, có khả năng cung cấp cả thịt và sữa.

Dê Bách Thảo có kích thước lớn hơn so với dê cỏ. Một con đực trưởng thành nặng khoảng 75 – 80kg, chiều cao khoảng 85 – 90cm. Con cái nhỏ hơn, có trọng lượng 40 – 45kg, cao khoảng 65 – 70cm.

1.2 Lưu ý khi chọn giống dê

Để có một đàn dê khỏe mạnh, sinh trưởng và phát triển đàn nhanh thì việc lựa chọn dê giống khá quan trọng.

Lựa chọn dê giống khá quan trọng

Đối với dê đực, bà con nên lựa chọn những con có ngoại hình khỏe mạnh, vạm vỡ. Đồng thời 4 chi vững chắc, hăng hái, nhanh nhẹn và có 2 quả tinh hoàn to đều.

Đối với dê cái, chọn những con có thân hình nở nang cân đối, bộ lông bóng mềm, có ngực sâu kèm bầu vú nở rộng. Ưu tiên chọn những con mà quanh khu vực bầu vú có nhiều mạch máu nổi nhìn rõ được. Nếu có thể, hãy chọn những con dê cái có quá trình sinh trưởng và phát triển vượt trội hơn từ lúc sinh đến khi trưởng thành.

1.3 Làm chuồng nuôi dê

Nhìn chung, làm chuồng nuôi dê thịt hay dê sinh sản đều có đặc điểm chung về hướng chuồng, nền và sàn chuồng.

Chuồng nên xoay hướng Đông Nam hoặc hướng chính Nam, nơi mát mẻ về mùa hè và ấm áp về mùa đông. Không nên làm chuồng xoay hướng Bắc, dễ làm dê bị nhiễm lạnh. Nên làm mặt chuồng cách sàn khoảng 0,7m – 1m. Mặt sàn làm bằng tre hoặc nứa, để tạo những khe hở đủ để phân dê lọt xuống khe. Cố gắng giữ nền chuồng luôn sạch sẽ, khô thoáng.

Chuồng nuôi dê

Về mật độ thả dê, bà con lưu ý với dê con nên để mật độ 0,5m²/con. Đối với dê trưởng thành nên để 3m²/con. Lắp đặt các dụng cụ cho dê ăn uống, đảm bảo thức ăn thừa không bị rơi vãi ra mặt sàn dẫn đến ẩm mốc và bệnh tật phát sinh.

2. Kỹ thuật nuôi dê nhốt chuồng hiệu quả

2.1 Thức ăn cho dê

Thức ăn và khẩu phần ăn chính là yếu tố quyết định đến sản lượng thịt đầu ra. Bà con cần nắm rõ và chủ động nguồn thức ăn để dê ổn định phát triển.

Nguồn thức ăn chủ yếu của dê chính là lá cây các loại, các loại cỏ, rau củ hay các loại đậu, các loại củ chứa tinh bột như khoai, ngô, sắn, ... Ngoài ra còn có các loại thức ăn bổ sung khác như bã đậu, giá hay thức ăn công nghiệp.

Đối với dê thì thức ăn thô xanh chiếm khoảng 70% tổng lượng thức ăn. Bà con nên chủ động tìm hiểu cách thức trồng cỏ voi, để chủ động nguồn thức ăn trong những ngày thời tiết không thuận lợi kéo dài.

Thức ăn cho dê

Nhóm thức ăn thô: Là thức ăn chính cung cấp năng lượng cho cơ thể, đồng thời cũng giúp đảm bảo dạ cỏ hoạt động bình thường. Thức ăn thô có thể chia làm 3 nguồn chính:

- Thức ăn thô xanh: là các loại cỏ mọc tự nhiên, thân cây ngô hay dây khoai lang, lá sắn, mía, lá mít, chuối, ... Ngoài ra còn một số loài lá cây chứa độc tố như lá xoan, lá chàm tai tượng, lá xà cừ, ...

- Thức ăn thô khô: như rơm khô, cỏ phơi khô.

- Thức ăn củ quả: khoai lang, củ sắn tàu, củ cải hay bí ngô,..

Nhóm thức ăn tinh:

- Có thể kể đến như hạt ngũ cốc, các loại củ khoai sắn phơi khô, hay bột ngô, bột cám gạo,...

- Ngoài ra còn có các loại thức ăn bổ sung khoáng như bột sò, bột xương, bột cacbonat canxi, ...

2.2. Cho dê uống nước đúng cách

Nước uống cho dê: Lượng nước uống cho dê mỗi giai đoạn sẽ cần lượng nước khác nhau. Đối với dê con, từ lúc mới sinh đến 2 tháng tuổi cần 0,5lit/ngày. Còn với dê trưởng thành có thể cần đến 5 lít nước / ngày.

2.3 Thiến giống cho dê thịt

Theo kinh nghiệm của một số hộ chăn nuôi thì việc thiến giống dê là cần thiết. Mục đích giúp dê nhanh lớn và tiết ra ít mùi hôi hơn. Tuy nhiên, cũng có một số luồng ý kiến cho rằng đó là không cần thiết.

Bà con có thể đưa ra những quyết định riêng cho việc thiến hay để. Nếu tiến hành thiến thì nên làm sớm, sau khi dê sinh được mấy ngày để dê nhanh hồi phục.

3. Kỹ thuật chăm sóc dê theo từng giai đoạn

3.1 Chăm sóc dê con dưới 12 ngày tuổi

Ngay sau khi dê con được sinh ra, cần tiến hành lau khô đồng thời cắt rốn và cho dê bú mẹ. Việc cắt rốn cần người có kinh nghiệm, phải vuốt cho sạch máu và để lại 3-5cm cuống rốn.

Dê con sau khi sinh cần được giữ ấm ngay (đặc biệt vào mùa lạnh). Tránh để dê con tiếp xúc với môi trường bẩn, vi khuẩn tấn công gây bệnh cho dê sơ sinh.

3.2 Chăm sóc dê từ 12 đến 45 ngày tuổi

Cho dê con bú mẹ khoảng 1 lít sữa / ngày, và bú vào ban ngày trong khi đó ban đêm cần tách dê con ra khỏi mẹ. Cũng trong giai đoạn này, chỉ cần cho dê con theo mẹ là bú đủ sữa, không cần phải cho dê uống thêm sữa ngoài.

Trong giai đoạn này, dê con cũng có thể ăn thêm một số thức ăn mềm như chuối chín, bột đậu nành hay một số loại cỏ non.

3.3 Chăm sóc dê sau 45 ngày tuổi

Đây chính là giai đoạn dê phát triển nhanh chóng, bà con cần phải bổ sung thêm thức ăn. Mỗi ngày nên cho dê ăn thêm thức ăn tinh từ 50-100g, và tăng dần theo sự phát triển của dê. Vào giai đoạn này, cũng nên cho dê con cai sữa mẹ và cho ăn phủ thêm các thức ăn rau củ, ngũ cốc, ...

Dê phát triển khỏe mạnh: Sau 3 tháng từ ngày sinh, dê đã đủ tuổi để đi theo đàn hoặc tách ra ở riêng chuồng.